

Cilt VI Sayı 2

2024

Volume VI Issue 2

İSTANBUL SPOR HUKUKU DERGİSİ
ISTANBUL JOURNAL OF SPORTS LAW

İÇERİK/CONTENT

**SPOR VE SPOR FEDERASYONLARINA
İLİŞKİN YUNAN ANAYASASI**
*THE GREEK CONSTITUTION CONCERNING
SPORT AND SPORTS FEDERATION*

Yazan: Dimitrios P. PANAGIOTOPOULOS*

Çeviren: Ar. Gör. Rıdvan AKIN**

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı
*Fatih Sultan Mehmet Vakıf University Faculty of Law,
Department of Administrative Law*

Öz

Spor, okul dışı bir ortamda gerçekleşen fiziksel bir aktivite olarak, vatandaşların spor eylemine ve spora katılımını sağlamak amacıyla yürürlükteki Anayasa içinde kurumsal olarak resmi bir şekilde kutsanmıştır. Bu araştırma alanında, Sporun kurumsal varlığı ve halkın spor faaliyetlerine katılımı incelenmektedir. Devlet denetimi ve koruması altında gerçekleştirilen sosyal etkinlikler olarak spor, bu şekilde şekillenir. Bir federasyonun varlığının spor gerçeğine katkısı, bu sporun tek üstün otoritesi olarak, ilgili tüm kulüpleri yöneten ve bu belirli sporu geliştiren bir yapı olarak kendine özgü doğasının belirlenmesine yardımcı olur. Yunanistan'da, yönetim, spor federasyonlarının faaliyetlerinin Anayasa'ya uygun olup olmadığını belirleyen yasa doğrultusunda, bu faaliyetlerin sporla ilgili temel devlet kuralı olan Anayasa'ya uygun olup olmadığını denetler. Yunan spor federasyonu, yalnızca bir idari organ olmakla kalmayıp aynı zamanda yasama ve disiplin organı olan özel bir hukuki statüye sahiptir.

* Bu tercüme 07.12.2024 tarihinde Editöre ulaşmış 27.12.2024 tarihinde Editörün incelemesinden geçmiştir. Tercüme, yalnızca Editörün incelemesinden geçirilmiş olup çalışmaların niteliği gereği hakem incelemesine gönderilmemiştir.

** Atina Üniversitesi Profesörü, Avukat, Hukuk Müşaviri, Uluslararası Spor Hukuku Derneği (IASL) Başkanı. Makalenin yayınlandığı yer: <http://www.ekead.gr/images/pdf/kaselergasia.pdf>

*** ORCID: 0000-0001-8061-4085, E-mail: rakin@fsm.edu.tr

**** Çevirenin Notu: Dimitrios P. Panagiotopoulos tarafından yazılan bu makalenin Türkçe tercümesi yazarın yazılı izni yapılmıştır. Kısaltmalar, anahtar kelimeler ve özet kısımları da orijinal makaleden aynen alınmış ve gerekli yerler Türkçeye tercüme edilmiştir. Dipnotlar ve kaynakça, çeviren tarafından İstanbul SHD formatına uygun hale getirilmiştir. Makalenin orijinal metninde ana başlık ve alt başlıklarda numaralandırma yoktur ve numaralandırma İstanbul SHD'nin formatına uygun olarak çeviren tarafından eklenmiştir.

Anahtar kelimeler

Bedensel eğitim, Yunan Anayasası, fiziksel aktivite, *lex sportiva*, spor hukuku, kurumsal özerklik, spor hukuku düzeni, spor federasyonu, yönetmelikler, spor ihtilafları ve spor yargı yetkisi

Abstract

The sport, as a physical activity taking place out of school environment, is consecrated in a formal way as an institution within the Constitution in force, through which citizens' participation in sports action as well as in sport. In this work field of research is, the institutional existence of Sport and the people's participation in sports activities. As a social activity forms, which achieved, under state supervision and protection. The sports reality of the existence of a federation contributes to the determination of its particular nature, as the only supreme authority of a sport, governing all relevant clubs and developing that specific sport. In Greece, the administration controls, according to the law which regulates the operation of sports federations, if their operation is in accordance with the Constitution, that constitutes the fundamental state rule on sport. The Greek sports federation presents a particular legal status, since it is not only an administrative body but also a legislative and a disciplinary one.

Key Words

Physical education, Greek Constitution, physical activity, *lex sportiva*, sports law, institutional autonomy, sports legal order, sports federation, regulations, sports disputes, sports jurisdiction

İçindekiler**Giriş**

- I. Sporun Kurumsal Güvencesi
- II. Kurumsal Özerklik ve İdari Denetim
- III. Spor Federasyonları
- A. Spor Federasyonunun Niteliği
 - B. Anayasa ve Yapı
 - C. Yetkiler
 - D. Düzenleme Yetkisi
- IV. Sonuç

Kaynakça

Kısaltmalar

ABIHA	: Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma
ATA	: Avrupa Topluluğunu Kuran Antlaşma
ATAD	: Avrupa Toplulukları Adalet Divanı
Bkz.	: Bakınız
BoA	: Board of Administration
C.	: Cilt
CAS	: Court of Arbitration for Sport
CONI	: Comitato Olimpico Nazionale Italiano
FIFA	: Fédération Internationale de Football Association
FIBA	: Fédération Internationale de Football Association
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
IOC	: International Olympic Committee
Ibid	: Ibidem
Id	: Idem
Op. cit.	: Adı geçen eser
s.	: Sayfa

Giriş

Yunan spor geleneğinden etkilenen Yunan Anayasa koyucusu, Anayasa'nın 16. maddesine çok erken bir dönemde, spor faaliyetlerinin yanı sıra "beden eğitimi" adı altında fiziksel bir aktiviteye katılmaya ilişkin bazı hükümler dahil etmiştir. Anayasa'nın 16. maddesinin (2). fıkrası, eğitim sürecinde yer alan bir fiziksel aktivite biçimi olarak beden eğitimi ile ilgilidir ve içeriği şöyledir: "Eğitim, Devletin temel görevlerinden biridir. Devlet, Yunanlıların ahlaki, manevi ve fiziksel eğitimini, milli ve dini bilincin gelişimini, özgür ve sorumlu vatandaşlar olarak yetişmelerini amaçlar". Aynı maddenin (9). fıkrasında spora ilişkin şu hüküm öngörülmüştür: "Spor, Devletin koruması ve en yüksek denetimi altındadır. Devlet, yasal olarak belirlenen şekilde sübvansiyonlar yoluyla spor kulüplerini finanse eder ve her türlü spor kulübünü denetler. Ayrıca, spor derneklerine amaçlarına uygun olarak dağıtılan fonların tahsisini kanunla belirlenir".

Bu nedenle, Yunan yasa koyucusunun "beden eğitimi" ve "spor" konusuna yönelik tutumunu, aralarındaki ayrımı, sporun kurumsal varlığını ve halkın spor faaliyetlerine katılımını göz önünde bulundurarak inceleyeceğiz.

I. Sporun Kurumsal Güvencesi

Yunanistan Anayasası'nın 16. maddesinin (9). fıkrası, spor faaliyetlerinin serbestçe geliştirilmesi hakkının kurumsal güvencesini oluşturmakta; Yunan yasa koyucusuna, iyi yapılandırılmış ve rekabete dayalı bir spor gerçekliği yaratmak için gerekli düzenlemeleri yapmaya devam etmesi yükümlüğünü yüklemektedir. Bu düzenlemeler, devlet gözetimi ve koruması altında bireysel ve kolektif spor faaliyetlerinin özgürce yapılmasına yönelik anayasal hakkın kullanılabileceği bir çerçeve oluşturur.

Bu anlamda, okul ortamı dışında gerçekleşen fiziksel bir aktivite olarak spor, mevcut Anayasa içinde bir müessese¹ olarak resmî bir şekilde kabul edilmiştir. Bu sayede vatandaşların spor faaliyetine ve sosyal bir aktivite biçimi olarak spora katılımı, devletin denetimi ve koruması altında sağlanır.

Bu bağlamda, anayasa tarafından belirlenen şartlar ve koşullar altında, aşağıdaki soruların cevaplanması gerekmektedir:

(1) Anayasal kurallar ve Spor Kanunu uyarınca, vatandaşlar için spor, fiziksel egzersiz ve antrenmanlar hangi şekilde belirlenir?

(2) Spor uygulamalarına, fiziksel egzersiz ve antrenmanlara katılma hakkının karşılanması için uluslararası kabul görmüş yol hangisidir? Fiziksel refahın yanı sıra spor egzersizi ve faaliyeti hakkı nasıl güvence

¹ Yunan Anayasası 75/75, 16.maddesinin (2). fıkrası ve 16. maddesinin (9). fıkrası, karşılaştırınız El. VENIZELOS, Η Συνταγματική υποδοχή του Αθλητισμού (Sporun Anayasal Kabulü), Proceedings of the International Congress, the Olympic Games Institution- Interdisciplinary Approach, Olympia, 3-7 Eylül 1991, 1(1992)2 Pandektis ISLR, s. 212-214. Aynı yazar tarafından, Αθλητισμός και κράτος δι καιού -τα όρια της νομικής απορύθμησης και επιστροφή στο Σύνταγμα (Spor ve Hukuk Devleti-Yasal Deregülasyonun Sınırları ve Anayasa'ya Dönüş), Proceedings of the 1st International Congress of Sports Law, Athens 11-13 December 1992, ΕΚΕΑΔ (Yunanistan Spor Hukuku Araştırma Merkezi): Athens, s. 125-130; Karşılaştırınız: D. PANAGIOTOPOULOS, Le Droit Du Sport Selon La Constitution ile karşılaştırınız: Revue Juridique et Economique du Sport, No 25: 2, s. 109-116; A. LOBERDOS, Η προστασία του αθλητισμού ως ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα (Bireysel ve Sosyal Bir Hak Olarak Sporun Korunması) Proceedings of the 1st International Congress Of Sports Law, Athens 11-13 December 1992, ΕΚΕΑΔ: Athens 1992, s. 171-175, ayrıca: A. DIMITROPOULOS, Ζητήματα Συνταγματικού Δικαίου (Anayasa Hukuku Sorunları), Athens 1996; aynı yazar tarafından, Συνταγματικό Δίκαιο (Syntagmatiko Dikaio, Anayasa Hukuku), Athens 1998, s. 594 yanı sıra kaynakça ve belirtilen içtihat.

[.....]

IV. Sonuç

Yunan Anayasası hükümleri, spor faaliyetlerinin serbestçe geliştirilmesi hakkının kurumsal güvencesini oluşturmaktadır.

Bu düzenlemeler, devletin denetimi ve koruması altında, bireysel ve kolektif spor faaliyetlerine ilişkin anayasal hakkın özgürce kullanılması hususunda bir bağlam oluşturmaktadır.

İnsanların kendilerini örgütlenme hakkının özel bir ifadesi olarak spor kulüplerinin, derneklerin ve federasyonların kurulması, sporun kurumsal bir özerkliğe sahip olduğunu gösterir. Spor federasyonları, her spor dalında en üstün spor otoritesi olmaları prensibi temelinde, kanunla öngörüldüğü üzere Devlet tarafından denetlenir ve bu da onlara tekel ve egemen bir konum kazandırır.

Bir federasyonun varlığının sportif gerçekliği, ilgili tüm kulüpleri yöneten ve söz konusu sporu geliştiren, bir sporun en yüksek otoritesi olarak özel niteliğinin belirlenmesine katkıda bulunur. Ulusal bir spor federasyonu, bir ülkenin ulusal spor faaliyetlerini uluslararası düzeyde temsil eden ve uluslararası federasyonlarla iletişim kuran tek kurumdur. Bu uluslararası spor federasyonları, belirledikleri kurallara ulusal federasyonların uymasını zorunlu kılarak, herhangi bir ülkeye ait olmayan, *lex sportiva* olarak bilinen bir hukuk düzeni oluştururlar. Bu hukuk düzeni, iç hukukta yerleşir ve çoğu zaman, dönüşüm ve birleşim teorisi temelinde, ulusal federasyonlar tarafından dayatılır.

Bir ulusal spor federasyonu, sporu ulusal düzeyde yöneten organ olduğu için, yerel sporun devlet gözetimi ve denetimi altında uygulanmasından sorumludur. Bu federasyon, *lex sportiva* çerçevesinde faaliyet göstermeli, ancak aynı zamanda kamu yararıyla da uyumlu olmalıdır. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda, bir Devlet, Anayasa'ya uygun olarak, yasaların izin verdiği her durumda, spor federasyonuna finansman sağlayarak sporun korunmasını temin etmelidir; böylece federasyon, kuruluş amacını yerine getirebilir.

Federasyon, kamu yararı ile ülke sporları ve rekabet faaliyetleri adına bir yetki kullanır. Devlet finansmanı, sadece bu faaliyet için sağlanır ve bu finansmanın kamu yararına hizmet ettiğinden emin olmak için

denetim yapılır. Sporun sunduğu kamusal amaç doğrultusunda sağlanan bu denetim de gerçekleştirilir.

Yukarıda belirtilenlerin tümü, spor federasyonuna kamu hizmeti iřlevinin özel bir biçimini atfetmektedir.

Kaynakça